

LUNDS
UNIVERSITET

Lunds Universitet

Centrum för genusvetenskap

GNVK01 61-90p

Kandidatuppsats 15p delkurs III

Handledare: Irene Pelayo

Examinator: Marlena Gustavson

Vt. 2010

Josephine Reijs 820710
Genusvetenskap III

Smitten and Bitten

En diskursanalys av bokserien Twilight ur ett genusperspektiv

Författare: Josephine Reijs

Abstrakt

I denna studie har jag undersökt genuskonstruktionerna i Stephanie Meyers fyra böcker; *Twilight* (2005), *New Moon* (2006) *Eclipse* (2007) och *Breaking Dawn* (2008). Det teoretiska ramverket består av Judith Butlers teorier om den heterosexuella matrisen och performativitet, Gayle S Rubin och Michel Foucaults teorier om sexualitet som något historiskt konstruerat samt Laura Mulveys teori om "The Male Gaze". Det jag frågade materialet var hur genus och sexualitet konstrueras i de fyra böckerna utifrån de tre huvudkaraktärerna. Metoden är kritisk diskursanalys och karaktärsanalys. Resultatet visar att genus konstrueras på ett sätt som passar in i den heterosexuella matrisen. Sexualiteten och begäret är heteronormativt och karaktärerna ges typiska manliga och kvinnliga egenskaper. Det som sticker ut är Isabella Swans karaktär som konstrueras med en "kvinnlig blick", det är den som beskriver de manliga subjekten och begär dem.

Nyckelord, genus, vampyrer, sexualitet, heteronormativitet, och Twilight

Abstract

In this essay I have studied gender constructions in Stephanie Meyers four books; *Twilight* (2005), *New Moon* (2006) *Eclipse* (2007) and *Breaking Dawn* (2008). My theory frame consists of Judith Butlers theory about the heterosexual matrix and performance, Gayle S Rubin and Michel Foucaults theory about sexuality as something historically constructed and Laura Mulvey's theory about the "male gaze". My questions to the material were how gender and sexuality are constructed in the four books from the three main characters. The method is discourse analysis and character analysis. The result shows that gender is constructed within the heterosexual matrix. Sexuality and desire are hetero normative and the characters are given typical male and female qualities. The person that deviates is Isabella Swan's character whom is constructed with a "female gaze" and whom describes the male subjects and the desire to them.

Keyword: gender, vampires, sexuality, heteronormativity and Twilight

Index

Index	3
Kapitel 1 Inledning	5
Syfte och Frågeställningar	5
Disposition	6
Tidigare forskning	6
Vampyrer	6
Vampyrer, sex, kärlek och genusgörande	7
Bakgrund	9
Materialdiskussion	10
Kapitel 2 Teori	13
Judith Butler, <i>den heterosexuella matrisen</i> och <i>subversiv performativitet</i>	13
<i>Tänk sex</i> , Gayle S Rubin och Michel Foucault	15
Laura Mulvey, och <i>the male gaze</i>	16
Kapitel 3 Metod	17
Diskursanalys enligt Foucault och karaktärsanalys	17
Karaktärsanalys	18
Forskningsetiskt ställningstagande	18
Kapitel 4 Analys	19
Bella (Isabella) Swan (människa som blir vampyr)	19
Edward Cullen (vampyr)	20
Jakob Black (människa och varulv)	20
Feminint konstruerat genus i Twilightböckerna	21
Maskulint konstruerat genus i Twilightböckerna	22
Att välja rätt, heteronormativitet och genusperformativitet	23
Genusgörande i Twilightböckerna.....	24
Sexualitet, begär och äkta kärlek	28
Kroppar och förmågor	29
Sammanfattning	31
Egen reflektion	33
Litteraturlista	34
Källor.....	34

Litteratur.....	34
Artiklar	35
Internet.....	35

Kapitel 1 Inledning

Vampyrvurmen är nu ett globalt fenomen som sprider sig. Denna blodsugande, döda romantiker kommer och går genom människans historia. Vad är det som lockar oss människor till vampyrernas värld av evigt liv, blod, död och romantik? Mitt intresse för litteratur och onaturliga fenomen ledde mig till Stephanie Meyers bokserie *Twilight*, som har sålt i 100 miljoner exemplar. När jag tittade runt omkring mig fanns det vampyrer lurandes runt vart hörn. På tv just nu visas serien *True Blood*, samt *Vampire Diaries*. Det finns en speciell vampyrlook inom modevärlden med t.ex. fangbelts och buckles, en typ av skärp och skärpspänne. Några av Stephanie Meyers böcker har filmatiseras. När den andra boken, *New Moon*, gick upp på bio i USA drog den in 67 miljoner dollar (cirka 500 miljoner kronor). Det finns Facebookgrupper med flera miljoner fans där vampyren Edward Cullen avgudas. *The Twilight saga*-gruppen har i skrivande stund 5 191 530 fans.

I världen och i Sverige har det förts en livlig debatt om *Twilight*. I Sverige har debatten gått mellan Lena Kjersén-Edman, författare på Dagens Nyheter och Helena Dahlgren samt Johanna Lindbäck från sajten Bokhora. Kjersén-Edman menar att all läsning inte är bra läsning, i detta fall är den snarare dålig. Vidare tycker hon att huvudkaraktären Edward Cullen är sexistisk, macho och stereotyp. Hon skriver; ”För vad får ni ut av läsningen? Ni som annars uppskattar romaner med ett levande språk, nyanserad personschildring, oväntad intrig, charm och sensualism? Jag hittar inget av detta. Men jag hittar moralism, sexism och våldsam adjektivsjuka”.¹ Vidare så tycker hon att språket är platt, fullt med adjektiv och prosa, detta anser hon inte vara ”riktig” litteratur. För mig ligger det en fara i att klassa litteratur som ”riktig” eller ej, låt istället 100 miljoner sålda exemplar tala sitt tydliga språk.

Syfte och Frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka *Twilight*böckerna ur ett genusperspektiv. Böckerna har sålt i miljonupplagor och filmerna är omåttligt populära, därför känns det väldigt relevant att undersöka hur just genus konstrueras. Vad är det som förmedlas till läsaren? En anonym författare håller med om Kjersén-Edmans kritik av Meyers språk men tycker om böckerna i sig. Helena Dahlgren och Johanna Lindbäck, medskapare till internetsajten Bokhora, menar att det finns en viss identifikation i Meyers böcker. De menar att tonårstjejer inte blir skadade

¹ <http://www.dn.se/dnbok/stephenie-myers-bocker-om-vampyren-edward-ar-fulla-av-moralism-sexism-och-valdsam-adjektivsjuka-1.571098> 4 april 12.50

av sådan läsning utan det kan vara skönt att försvinna in i denna dagboksdröm.² De skriver "Allt är överspant, överhettat, överdrivet, överallt. Marmorvita bringor, trånande blickar och känslor av osäkerhet och otillräcklighet."³ Svaret på varför böckerna är så spännande resonerar en anonym författare om: "Jag tror att det är den absoluta passionen, lojaliteten och självupppoffringen hos huvudpersonerna. Vi får en idealvärld och det lockar."⁴ Man kan ju fråga sig varför det är viktigt att forska om detta? Jo, för att böckerna och filmerna har nått en väldigt stor publik och är oerhört populära. Vad är det för ideal som förmedlas? Syftet är att synliggöra och analysera genus och sexualitet i de än så länge utforskade Twilightböckerna.

- Hur konstrueras genus (maskulinitet och femininitet) i Twilightböckerna baserat på de tre huvudkaraktärerna?
- Hur konstrueras begär och sexualitet?

Disposition

I det första kapitlet presenteras tidigare forskning, Stephanie Meyer, och de fyra böckerna. I kapitel två tar jag mig an det teoretiska ramverket som utgår ifrån Judith Butler, Gayle S Rubin, Laura Mulvey och Michel Foucault. I kapitel tre presenteras metoden diskursanalys a la Foucault och karaktärsanalys. I det sista kapitlet redovisas resultat, analys och sammanfattning.

Tidigare forskning

När jag började söka böcker till forskningsläget fanns det mycket böcker skrivna i ämnet vampyrer. Forskningsläget har jag delat in i två delar *Vampyrer*, samt *Vampyrer, sex kärlek och genus*. Min studie lägger sig i en forskningslucka gällande genus och Twilight.

Vampyrer

Anna Höglund är författare till boken *Vampyrer, en kulturkritisk studie av den västerländska vampyrberättelsen från 1700-talet till 2000-talet*. I denna söker hon svaret på varför vampyren är så fascinerande för oss människor. Vidare menar hon att vampyren är mer än underhållning. Den berättar något om oss människor och om vår omvärld. Det har funnits två primära forskningstraditioner om vampyrstudier. De finns de som endast skriver en artikel

² <http://www.dn.se/kultur-noje/vampyrer-suger-inte-1.531361> 4 april 16.31

³ <http://www.dn.se/kultur-noje/vampyrer-suger-inte-1.531361> 4 april 16.31

⁴ <http://www.dn.se/dnbok/i-den-absoluta-passionens-grepp-1.560166> 4 april 16.41

men få gör den till sitt stora vetenskapliga projekt.⁵ Detta har lett till att vampyrhistorian har lidit av en historielöshet som Höglund vill fylla. Syftet med studien är ”att i så stor utsträckning som möjligt identifiera och beskriva vampyrberättelsens mest betydelsefulla transformationer under tidsperioden 1800-2000.”⁶ Höglund använder sig av flera metoder som diskursanalyser och flera teorier som kulturkritik, Foucaults maktbegrepp och ett feministiskt maktperspektiv och många flera. Höglund delar in vampyrer i humanvampyrer (goda) och monstervampyrer (onda). Humanvampyrerna var nästan uteslutande en man fram till mitten av 1990-talet. I vår tids vampyrromansböcker finns det vad Höglund kallar en *marginal man*. Vampyren som lever i två världar, där han hela tiden är kluven. Humanvampyren gjorde sin entré 1967 i den populära tv-såpan *Dark Shadows* även om de hade figurerat tidigare. Anne Rice var den som förändrade hela vampyrigenren genom att flytta fokus till vampyren och låta människan vara i periferin, samt omge vampyren ett romantiskt skimmer.⁷ Det är både Höglunds teorier och hennes resultat som passar min uppsats.

Vampyrer, sex, kärlek och genusgörande

Jag återvänder till Höglund och några av hennes slutsatser. Vampyrers hunger kan tolkas som sexuell åtrå och blodsugandet som en sexuell akt. I flera av de vetenskapliga analyserna av sexualitetsproblematiken har psykoanalysen spelat stor roll, främst för Bram Stokers *Dracula* från 1897 där psykoanalysen introduceras ett år tidigare. Vampyrtron är en fantasi som härrör från en infantil sexuell ångest.⁸ Humanvampyrernas sexualitet är komplicerad där vissa använder sex för att stilla sin hunger eller har svårt att hantera den. I vår tid beskrivs människans sexualitet som pervers och ansvarlös. Höglund finner att det i många berättelser skildras ett tydlig patriarkalt våld på 1800-talet. Då hade kvinnor två val: antingen förgörs de i ett patriarkalt samhälle eller så blir de vampyrer. I vår samtid har vampyrmannen förvandlats från en notorisk kvinnotjusare till en asketisk romantiker som törstar efter den sanna kärleken.⁹

I vår tid har humanvampyrerna ”ätstörningar” då de lever på antingen råttor eller andra stora djur. I *True Blood* finns det ett syntetiskt blod på flaska som karaktären Bill dricker för att stilla sin törst. Hungern är ångestladdad och detta anknyter Höglund till vår tid där allt skall

⁵ Anna Höglund (2009) *Vampyrer en kulturkritisk studie av den västerländska vampyrberättelsen från 1700-talet till 2000-talet* Växjö University Press: Växjö s 13-14 Jag måste bara säga att denna avhandling är fantastisk och har fungerat som en bibel för mig.

⁶ Höglund, (2009) s 12

⁷ Höglund, (2009) s 309

⁸ Höglund, (2009) s 328

⁹ Höglund, (2009) s 333

vara kontrollerat, men tanken på mat är alltid där. Monstervampyrerna bejakar istället sin hunger, de frossar i kött och blod och njuter av det. Det kopplar Höglund till vår tid om ett konsumtionssamhälle i överflöd där vi skall disciplineras.¹⁰ All njutning har ett pris och den skall betalas med självkontroll och disciplin. Vi lever i vad Höglund kallar skammens århundrade där övervikt och fetma ses som svaghetstecken. Framförallt är överviktiga kvinnor något skamfyllt, i synnerhet deras ätande men även i hög grad deras sexualitet. Vampyrer är sex, de utstrålar sex och de lockar människor med sin sexuella dragningskraft. Men i till exempel *Twilight* och *True Blood* väntar karaktärerna Bill och Edward på sex som baseras på kärlek. Även om man inte passar in i konsumtionssamhället är man värd att älskas.

En artikel som tar upp sex är, *Blood, Lust and the Fe/Male Narrative in Bram Stokers Dracula (1992) and the Novel (1897)* av Lisa Nyström studerar genuskonstruktioner i boken *Draculas, Vampires, and other Undead Forms, essays on Gender, Race and Culture*. Dracula i Stokers roman blir feminiserad, och de kvinnliga vampyrerna sexualiserade och farliga. Nyström beskriver Dracula som ”a seducer par excellence”¹¹. En viktig idé som Nyström framför är att det inte är den farliga Dracula som är viktigaste monstret att förgöra utan kvinnorna med makt och stark sexualitet, som vampyren Lucy.¹² Nyström beskriver den kvinnliga vampyren som ”A vagina with teeth”.¹³ Detta kontraherar mot de vampyrer jag har att göra med.

Sex and the slayer, a gender studies primer for the Buffy fan av Lorna Jowett har undersökt Buffy the vampire slayer. Jowett positionerar sig som feminist, akademiker och Buffy-fan och har alltid tyckt om populärkultur, men har funnit detta intresse problematiskt då ”their texts offer varying and often contradictory sources of viewing pleasure”¹⁴. Hon har likande syfte som min uppsats att *inte* undersöka hur feministisk serien är utan hur genus, sexualitet, femininitet och maskulinitet görs. Jowett hämtar stor inspiration från postmodernismen och tycker att postmodernismen har förändrat hur vi tänker om genus. Hon ansluter sig till ett intersektionellt perspektiv som inkluderar, klass, sexualitet, etnicitet, ”ras”, generation och

¹⁰ Höglund, (2009) s 340

¹¹ Nyström Lisa, Blood, (2009) Lust and the Fe/Male Narrative in Bram Stokers *Dracula (1992) and the Novel (1897)* i *Draculas, Vampires, and Other Undead Forms, Essays on Gender, Race and Culture* (eds) John Edgar Browning, Caroline Joan (Kay) Picart The Scarecrow Press Inc: Plymouth UK s 65

¹² Nyström, (2009) s 65

¹³ Nyström, (2009) s 66

¹⁴ Lorna Jowett, (2005) *Sex and the slayer, a gender studies primer for the Buffy fan* Wesleyan University Press: Middletown, Connecticut s 1

lokala identiteter.¹⁵ Hon tar också en annan teoretisk synvinkel om etnicitet och ”The Other”. Buffy destabiliserar kategorier som man/kvinna men inte de rasifierade diskurserna. Buffy är intressant för att skaparen ville göra en feministisk tv-serie. Men lyckas han? frågar sig Jowett. Resultatet av studien visar att även om Buffy skall röra sig ifrån stereotypa könsroller fungerade det bara till viss del. Buffys identitet är väldigt flytande och fastställs inte i slutet av serien utan är förblir öppen och likaså temat ont/gott. Ofta tar kvinnliga hjältar maskulina attribut, som Scully i X-files och Xena, The warrior princess. Vissa forskare presenterar Buffy och de andra karaktärerna som ”open images of gender”.¹⁶ Budskapet i serien konstaterar Jowett är att du kan göra vad som helst bara du är vit, medelklass, heterosexuell och konventionellt attraktiv. Vampyrerna i Buffy porträtteras så att de manliga vampyrerna blir feminiserade och de kvinnliga maskuliniserade. De manliga karaktärerna i serien blir sexualiserade. Jowett använder sig också av Laura Mulvey för att förklara hur de manliga vampyrerna blir sexualiserade och queera.¹⁷

Bakgrund

Twilight är ett helt koncept som hårdlanserades i USA 2004. Det tog ett tag innan de blev populära i Europa. Nu har de sålt i över 100 miljoner exemplar världen över och är översatta till 34-50 språk. Forskare har frågat sig varför de är så populära men har inte funnit något bra svar. Böckerna i sig är kanske inte de mest fantastiska men de tilltalar en stor grupp människor.¹⁸ Det finns många fan-hemsidor med chatrum där jag talade lite med de som var där. De ”bara älskar dem” för de handlar om ”förbjuden kärlek” och att de kunde identifiera sig med Bella.¹⁹ Twilight är ett koncept, inte bara böcker och filmer utan något mycket mer. Framsidorna på böckerna har inte ändrat layout i något land. Det går att köpa Bellas ring och berlock.²⁰ Det största verket inom vampyrlitteraturen är Bram Stokers *Dracula* som kom ut redan 1897. *Dracula* har analyserats mest i de böcker jag hittat. Och har även filmatiserats i flera omgångar.

¹⁵ Jowett, (2005), s 4

¹⁶ Jowett, (2005) s 195

¹⁷ Jowett, (2005) s 164

¹⁸ Litterär afton *Biten av Twilight, Förälskade forskare förklarar fenomenet* medverkande Ann Steinar (fil.dr litteraturvetenskap, Maria Larsson (fil.dr filmvetenskap), Karin Nykvist (fil.dr. litteraturvetenskap) Onsdagen den 7 april

¹⁹ Jag frågade om jag fick använda det de sa och det var ok. <http://twilightsweden.se/chatt.php> 15 April 2010

²⁰ http://twilight.lacompras.com/twilight_ring 15 April 2010 16.46

Materialdiskussion

Mitt källmaterial består av de fyra Twilightböckerna skrivna av Stephanie Meyer. Meyer beskrivs ofta som den vanliga kvinnan som ”råkade” skriva fyra böcker på kort tid som har sålt i 100 miljoner ex. Meyer är född 1973 i USA och blev utsedd till årets författare 2008 av *USA Today*. Meyer lever tillsammans med sin man och sina tre söner i Arizona. På hennes hemsida står det att hon vaknade upp en natt i juni 2003 efter att hon haft en dröm om karaktärerna i böckerna. Efter det satte hon sig och skrev.

Under denna rubrik tänkte jag presentera en kort sammanfattning av handlingen i böckerna samt författaren. Böckerna är: *Twilight (2005)*, *New Moon (2006)*, *Eclipse (2007)* och *Breaking Dawn (2008)*. Materialet är på 2240 sidor och för att begränsa materialet har jag valt att koncentrera mig på de tre huvudkaraktärerna: Isabella Swan (människa), Edward Cullen (vampyr) och Jakob Black (varulv). Dessa tre är de viktigaste diskusbärarna av genus och sexualitet i min uppsats. Det går inte att välja endast en eller två av böckerna, då tappar jag viktiga moment i genusgörandet. Jag har valt att läsa dem på originalspråket engelska.

- Familjen Cullen (vampyrer) består av: Edward, Alice, Jasper, Rosalie, Emmet, Charlise och Esme
- Familjen Swan: Bella och Charlie
- Familjen Black: Jakob, Billy, Rachel och Rebecka

Den första boken *Twilight* kom ut 2005 efter att ha blivit nobbad av 14 förlag, 2008 låg den på alla topplistor. Handlingen kretsar runt Isabella Swan som bestämmer sig för att flytta ifrån Phoenix, Arizona, från sin mor och hennes man Phil till sin far i Forks, Washington. Väl där får Bella snabbt vänner och får under en lunchrast syn på familjen Cullen. De porträtteras som vackra, undersköna varelser och Edward den allra snyggaste, enligt Bella. Bella lär känna den vackra Edward som hon snabbt fattar tycke för. Efter en olycka där Edward räddar Bellas liv får hon misstankar om att något inte står rätt till. Edward är blek, hans ögon ändrar färg och han är väldigt stark och snabb. Efter en träff med vännen Jakob Black, som berättar en legend för henne, så förstår hon var Edward är: en vampyr. En komplicerad förälskelse börjar och gör livet svårt för det omaka paret. Sedan dyker det upp ondsinta vampyrer som nästan tar livet av Bella, men hon blir räddad i sista sekunden av Edward och familjen Cullen.

I boken *New Moon* som kom ut 2006 älskar Bella sin Edward över allt annat. Bella firar sin 17-årsdag hos familjen Cullen då hon råkar skära sig på ett papper och börjar blöda. Då tappar Jasper, (familjens nyaste medlem) besinningen och kastar sig över Bella. Efter denna incident

väljer Edward att lämna Bella och flytta med sin familj. Detta försatte Bella i ett nästan zombieliknande tillstånd som hon inte vaknar ur förrän hennes far hotar med att skicka hem henne till hennes mor. Sakta så börjar Bella umgås med andra och speciellt vännen Jakob Black. Efter en kväll med vännen Jessika märker Bella att Edward kommer till henne andligt när hon utsätter sig för farligheter, och därför köper hon ett par motorcyklar som hon renoverar tillsammans med Jakob. Plötsligt förändras även Jakob, och det visar sig att han har blivit en varulv som kan förvandla sig till en efter vilja. Han och några av hans vänner förvandlas till varulvar eller ”shapeshifters” eftersom en blodtörstig vampyr, Victoria, härjar i området. Det visar sig att Victoria är ute efter att döda Bella som hämnd eftersom Edward dödat hennes partner. Bella svävar återigen i livsfara, trots att Edward lämnat henne för att undvika just det. Under ett av Bellas farliga upptåg, där hon desperat vill höra Edwards röst ännu en gång, hoppar Bella ner i havet från en klippa.

Alice Cullen, Edwards syster, har kraften att se in i framtiden och ser detta i en av sina visioner och tror därför att Bella har begått självmord. Hon meddelar detta till sin syster Rosalie som i sin tur berättar för Edward. Alice skyndar sig sedan hem till Bellas hus för att kunna vara till någon tröst för hennes pappa, Charlie. Där står Bella livs levande. Edward som tror fortfarande att Bella har dött och vänder sig till den mäktiga familjen Volturi i Italien. Där har han för avsikt att be Volturi att avrätta honom (då det är svårt för en vampyr att ta självmord). Med en kamp mot klockan beger sig Alice och Bella sig till Italien för att rädda honom och så blir det. Väl hemma förklarar Edward att han lämnade henne för att ”rädda” henne från sig och sin värld. Vid det laget har Bella bestämt sig för att bli vampyr själv. Men farorna kvarstår då en ondsint vampyr fortfarande är ute i Forks skogar.

I boken *Eclipse* är Edward och Bella mer förenade än någonsin. Bella vill en sak och det är att få ha sex med Edward vilken han styr bort med orden att han är för stark. De går sista året på high school och det är dags för Bella att bli vampyr och få evigt liv tillsammans med Edward, med ett villkor: att de gifter sig, till Bellas fasa. Samtidigt härjar en seriemördare från Seattle som visar sig bilda en armé med nyskapade vampyrer kontrollerade av Viktoria. Nyskapade vampyrer kan inte kontrollera sin törst eller styrka och löper gärna amok. I en stad som Seattle finns det många offer. Någon bryter sig in i Bellas hem och tar några av hennes saker. Till slut kommer hon på att det måste ha något med morderna i Seattle att göra. Vidare så är Bella sliten mellan sin vän Jakob och Edward; hon älskar dem båda men på olika sätt. Familjen Cullen går ihop med varulvarna för att kämpa emot den nya armén av vampyrer. Bella flyr med

Edward, Seth (en ung varulv) och Jakob till bergen för att få beskydda. Väl i bergen råkar Jakob höra hur paret diskuterar sitt bröllop och flyr sin väg i ilska och sorg. Vampyren Viktoria hittar dem i bergen tillsammans med en ny vampyr och anfäller. Familjen Cullen går oskadd ifrån slaget och Bella, Edward och Seth är oskadda. Den som blir skadad är Jakob och då erkänner Bella att hon älskar honom också.

Breaking Dawn är den avslutande boken i serien som är indelad i tre delar. I den första delen, berättad ur Bellas synvinkel, gifter sig till slut Bella och Edward. Till bröllopet kommer även Jakob som blir vansinnig när han förstår att det inte är lång tid kvar till att Bella skall förvandlas till vampyr. Parets smekmånad utspelar sig på ön Esme, döpt efter mamman i familjen som Charlie köpte till henne i present. Där får Bella äntligen det hon vill ha: sex med sin älskade även om denne fortfarande tvekar. De vaknar upp med sönderbitna kuddar, en sprucken sängkarm och en Bella med blåmärken över hela kroppen till Edwards fasa. Kärleksakten resulterar i att Bella blir gravid och de åker snabbt hem till Forks för att ta bort barnet. Detta vill inte Bella som känner en stark närhet till sitt barn och menar att det kommer att ordna sig. Den andra delen är berättad ur Jakobs perspektiv där han driver runt och väntar på att det som varulvar kallar ”imprinting” (eller på svenska: ”prägling”) skall ske. Det vill säga: den största och innerliga kärleken på ett ögonkast. Jakobs flock får reda på att Bella är gravid och planerar att mörda henne. Detta går Jakob inte med på och bryter sig ur flocken för att bilda en egen, inte avsiktligt dock. Som medföljare får han Seth och Leah Clearwater.

När barnet Renesmee är fött så blir Jakob ”präglad” på henne och fiendskapen mellan honom och Cullen slutar omedelbart. Den avslutande delen är ur Bellas perspektiv där hon äntligen blir vampyr, men inte under de former som hon hade tänkt sig. Graviditeten är mycket farlig för henne då barnet både är mänsklig och vampyr och alldeles för stark för hennes mänskliga kropp. Förlossningen kan beskrivas som en korsning mellan Exorcisten och Rosemarys baby. För att rädda Bella biter Edward henne direkt i hjärtat. Bella vaknar upp till vad hon tror är en ”ung” vampyr men finner att hennes förmåga är självkontroll och utgör intet hot mot hennes nära och kära. Slakten Volturi får nys om vad de tror är ett ”odödligt barn” och reser med hela sin styrka för att förgöra Nessie och familjen. Under tiden har Cullens samlat vittnen för att yrka för deras sak och precis i slutet så dyker Alice och Jasper upp i sällskap med ett vuxet ”blandat barn” som lugnar Volturi. Familjen får efter detta leva i fred och lycka.

Kapitel 2 Teori

Till denna studie har jag valt teoretikerna Judith Butlers teori om *genuskonstruktion*, *performativitet*, samt *den heterosexuella matrisen*. Jag kommer också att använda mig av Gayle Rubins förståelse om sex och sexualitet. Samt Michel Foucaults tankar om sexualitet som historiskt konstruerad. Detta blir min förståelseram till hur genus och sexualitet görs. Det går att tala om feministisk poststrukturalism som en tredje feminism som vill överskrida och lösa upp kategorierna kvinnligt och manligt. Samt andra bipolära begreppspar som individ – omvärld för att visa hur våra förståelser är konstruerade i meningsbärande diskurser.²¹

Judith Butler, *den heterosexuella matrisen och subversiv performativitet*

I Butlers bok *Gender Trouble* som kom ut 1990 vill Butler diskutera feminismens fasta subjekt kvinnan som de både representerar och önskar befria. Hon påvisar det instabila i denna kategori, att det finns flera olika maktordningar att ta hänsyn till. ”Jag vill påstå att det feministiska subjektets förmodade enhet och universalitet i själva verket urholkas av den inskränkta representationsdiskurs som är dess handlingsram.”²² Hon ifrågasätter även den analytiska distinktionen mellan kön och genus, där genus ses som något som skrivs på ett biologiskt kön. Butler frågar sig om det finns något genus man kan ha eller vara? Butler skriver att ”Postulatet om ett binärt genussystem tjänar implicit till att bevara tron att genus förhåller sig mimetiskt till könet, det vill säga speglar det eller på annat sätt begränsas av det”.²³ Genus är något som inte har med könet att göra enligt Butler. Hon förklarar sin heterosexuella matris så här:

[T]hat grid of cultural intelligibility through which bodies, genders, and desires are naturalized [...] that assumes that for bodies to cohere and make sense there must be a stable sex expressed through a stable gender (masculine expresses male, feminine expresses female) that is oppositionally and hierarchically defined through the compulsory practice of heterosexuality.²⁴

En central del av Butlers teori är heteronormativitet, det vill säga att en feminin kvinna är kvinnlig och en maskulin man är manlig.²⁵ Den heterosexuella matrisen betecknar ”En modell

²¹ Hillevi Lenz Taguchi, (2004) *In på bara benet. En introduktion till feministisk poststrukturalism* HLS Förlag: Stockholm s 5

²² Judith Butler, (2007) *Genustrubbel feminism och identitetens subversion*, Daidalos AB: Uddevalla AB s 53

²³ Butler, (1990) s 57

²⁴ Judith Butler (1990) *Gender Trouble and the subversion of identity* Routhledge: London s 194

²⁵ Tiina Rosenberg (2005) *Könet brinner Judith Butler, texter i urval av Tiina Rosenberg* Natur och Kultur: Finland s 10

av genustydlighet som förutsätter att kulturellt begripliga kroppar måste utgå från stabila kön”²⁶. Detta utgår från ett naturligt antagande om att alla är heterosexuella och lever heterosexuellt. ”Genus är alltså en konstruktion som regelmässigt döljer sin tillblivelse; den tysta kollektiva överenskommelsen att performativt skapa och som kulturella fiktioner upprätthålla polärt skilda genus”.²⁷ Heteronormen sker på alla plan i samhället och de obegripliga subjekten straffas genom antingen fängelsestraff eller mer subtila former som stereotypisering och exkludering. Det är också en fråga om att begära rätt, det vill säga ett heterosexuellt subjekt. Begripliga genus skriver Butler är de som ”upprättar och upprätthåller en viss koherens och kontinuitet mellan kön, genus, begär och sexuellt beteende.”²⁸ För att bli begriplig måste subjektet kvinna uppträda och vara feminin för att förstås som kvinna likadant med män. Vidare så skall de begära varandra och vilja åtrå och ha sex med varandra. För att erhålla subjektstatus som (manlig) man eller (kvinnlig) kvinna måste man både bli igenkänd och erkänd som ett subjekt genom att uppträda på ett sätt som motsvarar de förväntningar som finns i en given kultur. När subjektet agerar utanför dessa ramar så straffas subjektet på olika sätt.²⁹ Butlers teori tar upp frågan om kroppen. Kroppen är inget passivt medium utan kroppen är också en konstruktion., det finns ett otal av kroppar i världen och olika betydelser som bildar de genuskodade subjektets domän. Kroppen kan inte existera innan de genuskodas.³⁰

Så hur görs då genus? Jo genom *subversiv performativitet*. Denna genusparodi kommer till liv genom upprepade talhandlingar. Butler tar inspiration av J L Austins talaktsteori i boken *How to do things with words* från 1962. Mest känt är hans exempel om vigseln, talakten ”jag tager dig” som skapar förändringar i verkligheten. Så en performativ akt skapar det som den benämner enligt Butler. Genus, säger Butler, är lika mycket eller lika litet en illusion som äktenskapet.

I vilka bemärkelser är då genus ett agerande? Som andra rituella sociala dramer innebär genus agerandet att en framställning upprepas. Genom denna upprepning kommer betydelsebärande akter som redan är socialt etablerade att uppföras och upplevas på nytt; det är så de får sin vardagliga och ritualiserade legitimering. Sådana ageranden har tidsbundna och kollektiva dimensioner och deras offentliga prägel är inte ringa: föreställningen ges egentligen i det strategiska syftet att bevara genus i dess binära

²⁶ Rosenberg,(2005) s 10

²⁷ Butler (1999) s 219

²⁸ Butler. 1999 s 68

²⁹ Butler, (1990) s 225

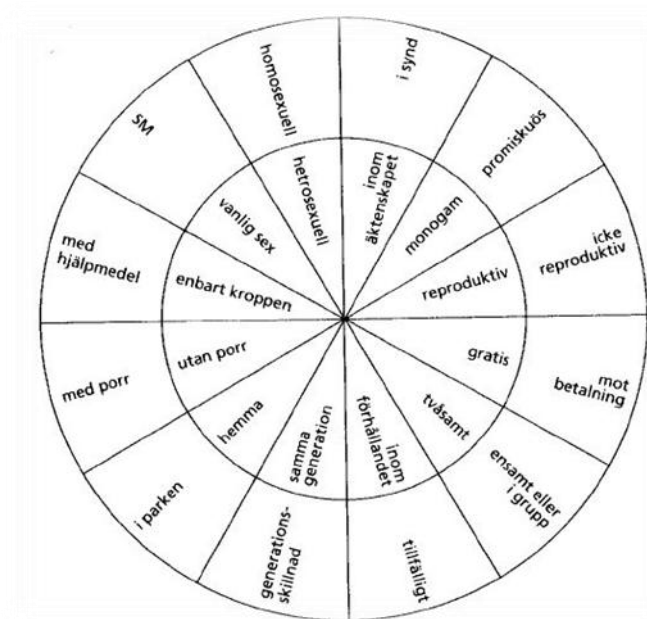
³⁰ Rosenberg, (2005) s 49

form- ett syfte som inte kan tillskrivas ett subjekt utan snarare måste grundfästa och befästa subjektet.³¹

Butler skriver att ”Genus bör inte tolkas som en fast identitet eller utgångspunkt för olika ageranden; genus är en bräcklig identitet som med tiden har upprättats i ett yttre rum genom stiliserad upprepning av handlingar.³²” Detta är kärnan för min kommande analys att undersöka hur dessa performativ är synliga i Twilightböckerna och hur de skapar genus utifrån heteronormativitet.

Tänk sex, Gayle S Rubin och Michel Foucault

Gayle S. Rubin skriver om sexualitet i sin artikel *Thinking sex, Notes for a radical theory of the politics of sexuality*. Sexualitet och begär är något som är starkt knutet till den litterära blodsugaren. Blodsugandet kan ses som en sexualakt och tänderna genom skinnen som penetrering. Liksom genus är ”görande” likaså sexualiteten. Rubin menar att det var på slutet av 1800-talet som den moderna sexualiteten fastslogs från medelklassen viktoriaiska arv. Sex är något, menar Rubin, som Västvärlden tar alldeles för allvarligt.³³ Som det synes i denna

tabell finns det en önskad sexualitet, en värdehierarki. Rubins cirkel är ett försök till att visa på hur viss sexualitet skall vara och praktiseras för att vara godkänd. I cirkelns mitt finns det mest önskvärda och normativa medan den yttre ringen betecknar det icke önskvärda. Den goda sexualiteten som är önskvärd är inom äktenskapet, heterosexuell, gratis, vaniljsex och hemma, helst i sängen.³⁴ En av Rubins centrala teser är att det saknas sexuell diversion och att det är ett väldigt

smalt spektrum av människans sexualitet som erkänns. Sedan ställer Rubin upp tre murar efter varandra med vad som är ”bra sex” och ”dåligt sex”. Det bra sexet är normalt, naturligt,

³¹ Butler, (1990)2007 sida 219

³² Butler, (1990) s 219

³³ Rubin, (1984) 1993. s 35

³⁴ Gayle S Rubin Thinking sex (1984) i *The Lesbian and Gay studies reader* Henry Abelove, Michéle Aina Barbare och David M Haplerin (eds) 1993 Routhledge :New York s 13

hälsosamt, gift, monogamt och i hemmet.³⁵ Jag kopplar detta till Meyer som är mormon, detta är vad hon förespråkar, kanske syns det i böckerna. För Foucault var sex inte den fysiska akten och sexualitet ett mycket vidare begrepp.³⁶ Det är i *Viljan att veta* som Foucault gör sina studier av sexualitet (som egentligen skulle blivit en volym på sju böcker). ”I fokus stod frågor om sexualiteten som i vårt moderna västerländska samhälle blivit en konstituerad kulturell erfarenhet liksom har sexuella beteenden och aktiviteter blivit det område som kanske mer än något annat kommit att framstå som objekt för moraliska föreställningar.”³⁷

Sexualitet har inte alltså funnits ”naturligt” utan är en företeelse som har skapats under den moderna epoken. Jag tycker att Foucault ifrågasätter det naturliga och essentialistiska i frågan om sexualitet, han ser liksom Butler att detta är en konstruktion. Det är också en fråga om makt, en produktiv makt som skapar sexuella subjekt. För Foucault är sexualitet diskursivt historiskt skapat. Alltså ”En historiskt konstruerad apparat av moraliska föreställningar, diskurser, makttekniker och procedurer avsedda att forma våra beteenden.”³⁸ Sexualiteten menar Foucault är inte en exakt sanning om oss utan en samling maktmekanismer som verkar för att skapa disciplinerade subjekt. En central del i Foucault teori handlar om vikten av bekännelsen som en av vår tids största sanningsproducenter. Den moderna människan är ett bekännande djur som bekänner sina laster, synder, frestelser och drömmar.³⁹

Laura Mulvey, och *the male gaze*

Mulveys artikel *Visual Pleasure and Narrative cinema* går att använda på skriven text med. Hon utgår från psykoanalysen när hon talar om den manliga blicken inom filmvärlden. Hon menar att kvinnan är bilden och mannen är bärare av blicken.⁴⁰ Kvinnan i film blir ett erotiskt objekt och detta kallas ”to- be-looked-at-ness”. Men förståelsen av den manliga blicken bör vara som en kollektiv, normaliserande diskurs snarare än varje enskild mans blick. Jag skulle vilja utveckla detta till alla slags texter och att den manliga blicken inte endast behöver besittas av ett manligt objekt. Det finns makt i denna blick vilken den än tillhör.

³⁵ Rubin, 1864 (1993) s 15

³⁶ Roddy Nilsson, (2008) *Foucault en introduktion*, Grahns tryckeri: Lund s 115

³⁷ Nilsson, (2008) s 115

³⁸ Nilsson, (2008) s 115

³⁹ Nilsson, (2008) s 122

⁴⁰ Mulvey, Laura. ”Visual Pleasure and Narrative Cinema.” (1999) *Film Theory and Criticism : Introductory Readings*. Eds. Leo Braudy and Marshall Cohen. New York: Oxford UP s 360

Kapitel 3 Metod

Diskursanalys enligt Foucault och karaktärsanalys

Jag kommer använda mig av Michel Foucaults diskursanalys samt en egenkomponerad karaktärsanalys. Foucault ville att man skulle använda hans böcker som verktyglådor, plocka det man behöver till sin uppgift.⁴¹ Foucault har inget genomarbetat system att följa, men just denna flexibilitet kan vara användbar för forskare. Mitt arbetssätt har varit att först läsa alla böckerna två gånger, sedan göra en vanlig karaktärsanalys och till sist en diskursanalys av de teman jag funnit. För att sedan knyta ihop dessa med den kontext de är skapade i med mitt teoretiska ramverk.

Vad menade då Foucault med en diskurs? Winther Jörgensen och Phillips beskriver diskurs i sin bok *Diskursanalys som metod och teori* som ”ett bestämt sätt att tala om eller förstå världen”⁴². Foucault förstår diskurs som; “a group of statements which provide a language for talking about ...a particular topic at a particular historical moment.”⁴³ Det handlar om vetande, kunskap och makt. Det första man skall göra är att leta efter regelbundenheter i språket och länka dem samman. Detta kallar Foucault ”diskursiva formationer”⁴⁴. ”Det innebär att man inte kan tala om vad som helst när som helst, att det inte är lätt att säga något nytt, att det inte räcker med att hålla ögonen öppna, att vara uppmärksam och medveten för att nya objekt skall tändas och för att de skall sprida sitt första svaga sken.”⁴⁵. Det är produktionen om meningsskapande som är viktig i denna studie. Foucault menade att varje samhälle och tidsepok hade sin maktstruktur och vad som premierades som sanning. När man undersöker till exempel sexualitet måste man titta på vilka som skapar *vetande*, i detta fall författaren Meyer, och vilka diskurser som existerar och inte. När det kommer till mitt material så kommer jag att undersöka orden runt mina karaktärer och de som återkommer och skapar genus och sexualitet. Foucault är mycket användbar för feminister, främst hans maktanalyser och teorier om sexualitet.

⁴¹ Sara Mills, *Discourse*(1995) Routhledge: USA och Canada s 15

⁴² Winther Jörgensen Marianne och Phillips Louise (200) *Diskursanalys som teori och metod* Studentlitteratur Lund s 23

⁴³Foucault (1972)

⁴⁴ Nilsson, (2008) s 55

⁴⁵ Nilsson, (2008) s 56

Karaktärsanalys

Det första jag kommer att göra är en närläsning av karaktärerna i böckerna och en helt vanlig karaktärsanalys som jag kommer att använda mig av i studiens början. Där kommer jag att använda mig av:

1. Utseende och namn.
2. Familj, släkt, ålder, social situering och ekonomi.
3. Hur karaktären tänker, reagerar, agerar och säger.
4. Hur andra tänker och beskriver karaktären.
5. Relationer till andra karaktärer.
6. Moral och etik, vilka slags moraliska och etiska dilemman ställs denne inför.
7. Vad är karaktärens motivation, kärlek, hämnd och så vidare.

Forskningsetiskt ställningstagande

Det problematiska med diskursanalysen är att den liksom postmodernistisk feminism enligt många frångår det feministiska projektet. Sara Eldén problematiserar detta i artikeln *Att fånga eller bli fångad i diskursen* där hon menar att genom ett poststrukturalistiskt perspektiv så riskerar människors erfarenheter och berättelser att försvinna.⁴⁶ Vidare så blir forskaren alienerad från det denne studerar. Det är konsekvensen att endast fokusera på text och avskaffande av det aktiva subjektet. Detta håller jag dock inte med om. Donna Haraway som tillhör den poststrukturalistiska skaran menar att detta går att lösa med situering av forskaren. Vi skriver ifrån ”the monster of the belly” och är (med)skapare till våra berättelser.⁴⁷ Vi måste reflektera över vår ”sigtning” (syn, optik) och vår ”sighting” (lokalisering). Forskaren blir på så sätt aldrig skyldig till det vad Haraway kallar gudatricket.⁴⁸ Det är jag som är tolkaren av materialet.

⁴⁶ Sara Eldén *Att fånga eller bli fånad i diskursen. Om diskursanalys och emancipatorisk feministisk metodologi i Att utmana vetandets gränser* (2005) Åsa Lundqvist, Karen Davies, och Diana Mulinari (red) Liber AB Malmö s60

⁴⁷ Lykke, (2009) s 19

⁴⁸ Lykke, (2009) s 22

Kapitel 4 Analys

I detta kapitel kommer jag först att beskriva karaktärerna kort för att sedan diskutera teman som är viktiga i genuskapandet samt redovisa hur genus och sexualitet görs i Twilight-böckerna. De frågeställningar som jag ställt mitt material inför är:

- Hur konstrueras genus (maskulinitet och femininitet) i Twilightböckerna baserat på de tre huvudkaraktärerna?
- Hur konstrueras begär och sexualitet?

Det är utifrån de fyra teoretikerna, Judith Butler, Gayle Rubin, Michel Foucault och Laura Mulvey som materialet kommer att tolkas. Det är med hjälp av dem som jag kommer att kunna svara på frågeställningarna. Mitt tillvägagångssätt är en Foucauldiansk diskursanalys och karaktärsanalys. Analysen är indelad i först en kort presentation av karaktärerna, sedan hur feminint samt maskulint genus skapas utifrån dem, att välja rätt, om sexualitet, kärlek och genus och till sist kroppar och förmågor.

Bella (Isabella) Swan (människa som blir vampyr)

Bella (Isabella) Swan beskriver sig själv;

I should be tan, sporty and blond [--]. Instead –I was ivory- skinned, without even the excuse of blue eyes or red hair, despite de constant sunshine. I had always been slender, but soft somehow, obviously not an athlete; I didn't have the necessary hand-eye coordination to play sports without humiliating myself- and harming both myself and anyone else who stood too close.[--] Maybe it was the light, but already I looked sallow, unhealthy. My skin could be pretty- it was clear, almost translucent-looking- but it all depended on color. I had no color here.⁴⁹

Meyer porträtterar Isabella som en snäll, kärlekfull, självupppoffrande och smart person. Hon har, som i beskrivningen av sig själv, blek hy, är smal och söt. Vidare är hon väldigt klumpig och ramlar och slår sig lätt. När hon blir arg så gråter hon oftast. Jag får känslan av att hon är lite nervös och biter på naglarna. Bella tycker om att läsa, speciellt *Svindlande höjder* som hon har läst flera gånger.⁵⁰ Annars är hon väldigt fäst vid den röda gamla pickup som fungerar lite som hennes fristad. Bella är intelligent och väldigt o-flickig. Hon gillar inte kläder, smink eller allmänt ”tjejiga” tjejer. Hon passar inte riktigt in i mängden, hennes mamma menade att hon föddes som medelålders. Hennes föräldrar är Charlie och Reneé.

⁴⁹ Stephanie Meyer, *Twilight* (2005) Little, Brown and Company: New York s 10

⁵⁰ *Svindlande höjder*, originaltitel *Wuthering Heights* 1847

Edward Cullen (vampyr)

Det är genom Bellas ögon som Edward Cullen presenteras. Han och hans fostersyskon håller sig på sin kant i skolan. Det är i matsalen som Bella ser Edward första gången. Han har rödbrunt hår, är övernaturligt snygg: “interesting...and brilliant...and mysterious...and perfect...and beautiful...and possibly able to lift full-sizes vans with one hand!”⁵¹

Edward Cullen är vampyr och blev det på 1920-talet när han nästan dog i spanska influensan. Hans mor bad Charlise att rädda honom vill varje pris och Edward blev hans första följeslagare. Att bli vampyr är något väldigt smärtsamt och en nybliven vampyr har röda ögon och är väldigt törstig och svår att kontrollera.

Edwards speciella gåva är att han kan läsa och höra andras tankar, med undantag för Bellas. Han har inga huggtänder och föredrar att äta pumor. Han sover inte i kista, tål vitlök och kors. Han kan dock inte vistas i solen, då ser hans hud ut som gnistrande diamanter. Vidare så är han väldigt påläst, han behöver inte sova och har i sitt 109-åriga liv haft mycket tid över. Han kan spela piano och komponera musik. Cullenfamiljen har det väldigt bra ställt då hans syster Alice kan se fragment av framtiden och då är det väldigt lätt att tjäna pengar på aktiemarknaden. De bor i en modernistisk villa i skogen, som är luftig, ljus och sparsamt möblerad. De har flera olika sportbilar och har nya modekläder varje dag, Bella beskriver dem som förrymda fotomodeller.⁵² Cullenfamiljen består av Carlisle och Esme, som är moders- och fadersfigurerna i familjen. Sedan är det Alice som är ihop med Jasper samt Rosalie och Emmet som också är ett kärlekspar.

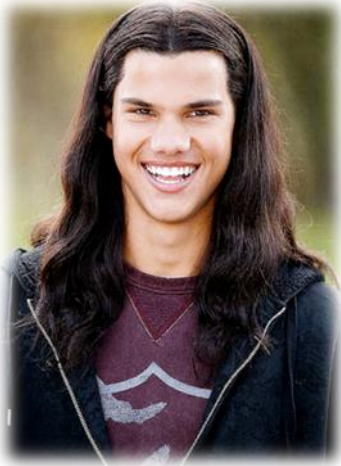
Jakob Black (människa och varulv)

I början av serien är Jakob 16 år och son till Billy Black som är Charlies vän. Han bor i ett indianreservat La Push utanför Forks där han också går i skola. Bella beskriver Jakob såhär:

He looked fourteen, maybe fifteenth, and had long glossy black hair pulled back with a rubber band at the nape of his neck. His skin was beautiful, silky and russet-colored,

⁵¹ Meyer, (2005) *Twilight* s 79

⁵² Meyer, (2005) *Twilight* s 321

his eyes were dark, set deep above the high planes of his cheekbones. He still had just a hint of childish roundness around his chin. Altogether, a very pretty face.⁵³

Jakobs utseende förändras dock drastiskt under sagans gång då han senare kan transformera sig till en varulv, vilket jag kommer skriva mer om längre fram. Bild ett är från filmen *Twilight*, bild två visar den förändring han genomgår till *New Moon*. Han blir väldigt muskulös och lång. Varulvarna finns där vampyrerna finns, de är ”mortal enemies”. Varulvarna kan höra varandras tankar när de är i den formen och är väldigt stora och starka och

minst lika snabba som vampyrerna. De måste dock klä av sig nakna när de ändras annars

sprängs kläderna. Därför har Jakob ett lädersnöre runt foten där han knyter fast sina byxor. Detta gör att han oftast springer runt halvnaken utan skor, likaså gör hans varulvsbröder. Flocken är ledd av en alfahanne, varulvsfloeken växer under sagans gång. De äter väldigt mycket och sover hårt för att de växer en hel del när de förändras. Hans pappa Billy sitter i rullstol och Jakob hjälper honom ofta. De bor inte lika fint utan i barackliknande hus, de tillhör arbetarklassen. Annars är han intresserad av att mecka med bilar och är Bellas bästa vän. Han är väldigt snäll, sympatisk, kärleksfull och busig. Bella beskriver honom som att det bor en sol

inom honom: ”It’s a Jakob thing”. Men han har aggressiva sidor också vilka kommer att presenteras senare.⁵⁴

Feminint konstruerat genus i Twilightböckerna

Karaktern Bella Swan är en väldigt ambivalent figur ur en feministisk synvinkel. Butler menar att för att bli ett begripligt subjekt måste man inordnas i den heterosexuella matrisen. Meyer konstruerar den både moderna och traditionellt kvinnliga tonårstjejen. Hon har dåligt självförtroende, är klumpig och väldigt obekvämt i sin kropp. Bella måste enligt min tolkning vara bäraren av det feminina berättandet. Hon är väldigt huslig, när hon flyttar hem till Charlie tar hon över städning, matlagning och tvätt.⁵⁵ Det är inget som besvärar henne utan snarare oroar hon sig för att hon inte skall hinna hem till Charlie för att laga mat. Detta är

⁵³ Meyer, (2005) *Twilight* s 119

⁵⁴ Skådespelaren Taylor Lautner gick upp 18 kg i muskler till denna roll när han bli varulv.

⁵⁵ Meyer, (2005) *Twilight* s 78

inget som någon av de manliga karaktärerna ägnar sig åt (laga mat). Blod är inget för Bella heller, hon svimmar både av sitt eget och andras.⁵⁶ Hennes fysiska svaghet gör henne farlig för sig själv och andra, då hon knappt kan hålla i en boll. På gymnastiklektionerna låter de henne stå utanför istället för att aktivt delta. I skolan ligger hon nästan alltid före alla andra och är smart. Meyer har skapat Bella som en väldigt känslomässig karaktär. Språket som Bella använder är fulla av adjektiv, precis som Lena Kjersén-Edman skriver i sin artikel. Bella har sina känslor på utsidan, det är med dem hon fattar beslut och lever. Vidare så är hon är hon ingen snabb bilförare, som är traditionellt manligt, vilket Edward ofta påpekar. Offentligheten är inte beskuren för henne men hon utforskar den inte heller. Bella har ingenting övers för smink, kläder eller skönhetsprodukter överhuvudtaget vilket är befriande i denna konsumtionsvärld. Samtidigt så åker Bella till Italien för att rädda Edward från att ta självmord, eller att bli dödad. Men detta beslut är helt baserat på hennes känslor för Edward. Hennes karaktär utvecklas under böckerna; hon blir först självsäker i slutet på bok fyra då hon äntligen förstår sin plats på jorden: som vampyr.

Maskulint konstruerat genus i Twilightböckerna

Edward Cullen och Jakob Black är de två manliga karaktärerna jag har koncentrerat mig på. En aspekt som inte slog mig förrän jag läste böckerna för andra gången är hur Meyer diversifierar mellan Jakob och Edward. Detta är viktigt för det handlar om hur Meyer väljer att både skapa etnicitet men också vilket val Bella gör i slutändan. De manliga karaktärerna är kopplade till aktivitet, våld, offentlighet och valmöjlighet. När det kommer till teknik är det en grabbsyssla i Twilight böckerna. Båda de manliga karaktärerna är självsäkra, starka, aktiva och vackra. För att se hur maskuliniteten är konstruerad har jag inkluderat deras tillhörighet som vampyr och varulv.

Jakob är efter sin förvandling varm så hans hud är några grader varmare än människors. Han är levande, framfusig, envis och glad. Han har lätt att tappa kontrollen liksom de andra varulvarna. Deras förvandling är styrd av känslor, när de blir för upprörda eller glada förvandlas de.⁵⁷ Varulvarna beskrivs som en flock och familj. De är arbetarklass, har lite pengar och bor på ett reservat. De skojar sinsemellan och klimatet kan verka hårt. Flocken är styrd av en alfahanne Sam, 19 år. Varulvarna finns där vampyrerna är. Det går i deras blod att bli varulvar när vampyrerna är i närheten. Jakobs far är rullstolsbunden och fattig. På flera ställen i böckerna får läsaren reda på att pengarna inte räcker till. Jakob är väldigt kroppslig,

⁵⁶ Meyer, (2005) *Twilight* s 96

⁵⁷ Meyer, (2006) *New Moon* s 274

han äter mycket och somnar lätt på stället, samt snarkar. Varulvarnas historia är grundad på myter och legender. När de är i varulvsform kan de höra varandras tankar och Sam kan styra dem att inte tala om hemligheter.⁵⁸ Det är speciellt ett avsnitt i *New Moon* som beskriver dem. Det är precis efter Bella har fått reda på att Jakob är en varulv och är lite omtumlad:

”You’ll be careful, right? I asked, an audible lump in my throat. The boys burst into hoots of amusement. Everyone laughed, except of Emily. [...] ”Foods ready”, she announced then, and the strategic conversation was history. The guys hurried to surround the table- which looked tiny and in danger of being crushed by them- and devoured the buffet-sized pan of eggs Emely placed in their midst in record time.⁵⁹”

Detta avsnitt beskriver hur de slänger sig över maten och äter mycket och högljutt till skillnad från vampyrerna som är väldigt kontrollerade. Vampyrerna är mer individualistiska och har olika förmågor medan varulvarna är ett kollektiv med samma tankar. Edward är kall, blek, hård som marmor. Han är påläst, rik, musikalisk, gentleman och överbeskyddande.⁶⁰ Han beskrivs som en gammaldags, konservativ, otroligt vacker varelse. De tillhör gruppen humanvampyrer som Höglund skriver om. De har inte huggtänder och äter ”vegetariskt”, det vill säga djur och inte människor.⁶¹ Cullenfamiljen står över resten av deras sort och lever tillsammans i grupp vilket är ovanligt för dem. Som jag skrev tidigare bor de fint, i en modernistisk villa, har märkeskläder som de använder en gång och sedan skänker till välgörenhet. Hela deras livsstil går ut på att kontrollera sig och förneka det hungriga monstret inom sig. De konsumerar för att överleva kan man säga. De sover inte och har därför väldigt mycket tid till annat, som att studera. Edwards maskulinitet är konstruerad som den perfekta mannen. En stor del av de manliga karaktärernas uppgift är att beskydda kvinnliga subjekt. Ofta får Bella höra att hon är farlig för sig själv, kan inte ta hand om sig själv eller drar till sig fara. I tredje boken lämnar Edward över henne på gränsen mellan vampyr/varulvsområdet till Jakob som en ömtålig glassvan. De tävlar också om Bella, vem som skall få henne, med olika knep. De blir begripliga, manliga genus när de gör manliga saker, som att beskydda, slåss, mecka med bilar och vara starka.

Att välja rätt, heteronormativitet och genusperformativitet

Att skapa genus handlar om att begära en manlig man vilket Bella väljer, att vara med Edward och det civiliserade samhället och blir vampyr, det hon önskat hela tiden. För Bella, som är

⁵⁸ Meyer, (2005) *Twilight* s 275

⁵⁹ Meyer, (2005) *Twilight* s 297

⁶⁰ Meyer, (2005) *Twilight* s 12

⁶¹ Höglund,(2009) s 340

medelklass. är det en klassresa uppåt att välja Edward. Fast Jakob säger till Edward att Bella skulle kunna ha ett bättre liv med honom. Där de kan få barn och leva lyckligt, det som Edward inte kan erbjuda henne. Reproduktionen slutar då du förvandlas till vampyr, vilket är en av de saker som Rosalie (Edwards syster) ångrar mest. Hon är avundsjuk på Bella som har ett val. Detta är en del i genusskapandet; att välja rätt. Som Butler skriver handlar det om att begära rätt subjekt för att bli begriplig som nästan är obligatoriskt och påtvingande. På detta sätt skapas etnicitet där Jakob inte riktigt räcker till. Det är den vita, överklass- Edward som vinner Bella. Då är det implicit inskrivet att begära vithet. Det är också normen i dessa böcker. Edward yrkar hela tiden på att Bella skall gå till universitet, det är ett av villkoren för henne om hon vill bli vampyr; att tillhöra Ivy-League.

Med Jakob hade hon inte fått dessa förmåner för det kostar att läsa vidare i USA och pengar har varken Jakob eller Bella mycket av. Det är straffet för att inte välja rätt. Följs inte den heterosexuella matrisen får det konsekvenser. Det är den klassiska uppdelningen mellan kropp/natur som Jakob står för och Edward för kultur/(mind). Jakob tycker inte om att lyda under Sam eller flocken, han vill bara vara ett djur och lyda sina instinkter. Han kallar sig själv för Bellas (som är vit) slav.⁶² Jakob springer också alltid omkring halv naken, ”som en vild”. De två manliga karaktärerna fungerar som varandras dikotomier. Sammanfattningsvis så väljer Bella den vita, kontrollerade Edward framför den vilda (naiva infödingen) Jakob. Inom den heterosexuella matrisen är det inte endast könet som är viktigt utan att välja rätt etnicitet också. Lorna Jowett skriver i *Sex and the slayer, a gender studies primer for the Buffy fan* att genusediskurserna destabiliserar men inte se rasifierade.⁶³ Om genustyglarna hade varit lösare kunde de ha varit tillsammans alla tre men Meyer som är mormon skulle nog inte förespråka det.

Genusgörande i Twilightböckerna

För att undersöka hur genus görs i Twilight har jag fokuserat mig på relationerna mellan de tre huvudkaraktärerna. Bella och Edward blir ett par i *Twilight* den första boken. Där listar hon snabbt ut vad Edward är efter flera misstänkta händelser. Deras förhållande är mycket komplicerat fyllt med skuld känslor, begär och kärlek.

De kan träffas obehindrat då det nästan alltid regnar i Forks (för som nämnt tidigare kan inte Edward vara ute i solen då hans hud gnistrar som diamanter). Deras första kyss sker på sidan 282 och beskrivs så här; ”What niether of us was prepared for was my response. Blood boiled

⁶² Meyer, (2007) *Eclipse* s 285

⁶³ Jowett, (2005) s 195

under my skin, burned in my lips. My breath came in wild gasp. My fingers knotted in his hair, clutching him to me. My lips parted as I breathed in his heady scent.”⁶⁴

En stor del av deras förhållande beskrivs som en kamp då Edward är mycket, mycket starkare än Bella och hotar att krossa henne under en sekund av oaktsamhet. Detta är något som upprepas gång på gång, vilket stör Edward väldigt mycket. Bella tar det försiktigt och försöker hålla distans men eftersom hon blir så upphetsad varje gång de vänslas så kommer ofta frasen ”you´re only human”.

He pulled my face back to his, and my lips shaped themselves around his. Slowly this time, he rolled and hovered over me. He held himself carefully so that I felt none of his weight, but I could feel the cool marble of his body press against mine. My heart was hammering so loud it was hard to hear his quiet laughter. [--] Cold as ice, his tounge lightly traced the shape of my lips.⁶⁵

Deras förhållande är den heterosexuella matrisen personifierat. Bellas begär är riktat efter ett manligt subjekt. Efter detta försöker Bella övertala honom till sex men Edward menar att det är för farligt, igen. Citatet är en typisk scen som återkommer, Bella blir väldigt upphetsad men avvisad. Bella vill att Edward är den som skall förvandla henne, hans villkor är att de skall gifta sig först. Detta blir Bella inte så glad över, att gifta sig i så ung ålder är något hon ser ner på.⁶⁶ Det skulle vara lättare för henne att berätta för sina vänner att hon skulle bli vampyr än att gifta sig. Bella gör i princip vad som helst för att få ha sex med honom innan hon förvandlas till vampyr, gifter sig, pluggar i Darthmouth, vad som helst.⁶⁷ Efter mycket om och men så kommer det fram att Edward försöker hedra hennes dygd, och ha sex efter dem har gift sig, vilket Bella finner gammaldags.⁶⁸ ”So that´s it. You won´t sleep with me until we´re married”⁶⁹ Bella blir övertalad till att ha ett traditionellt bröllop fast hon helst vill rymma till Las Vegas. Det finns väldigt många lager i deras relation. Hela bokserien handlar om ”true love”, att det finns någon för alla och att när man har hittat denna så är lyckan gjord. Men det finns saker i deras relation som kan anses vara alarmerande. Edward är överbeskyddande mot Bella och låter henne inte göra som hon vill för att hon inte inser sitt eget bästa.

⁶⁴ Meyer, (2005) *Twilight* s 282

⁶⁵ Meyer, (2007) *Eclipse* s 106

⁶⁶ Meyer, (2007) *Eclipse* s 288

⁶⁷ Meyer, (2007) *Eclipse* s 398

⁶⁸ Meyer, (2007) *Eclipse* s 402

⁶⁹ Meyer, (2007) *Eclipse* s 403

Detta börjar i första boken *Twilight* då han brukar titta på Bella när hon sover. ”How often do you come here?”, ”I come almost every night” I whirled, stunned. ”Why?”. Youre interesting when you sleep. [--]. ”You talk.”⁷⁰

Detta gör Bella väldigt generad. Bella blir ofta arg på honom men gör ändå som han vill. Ett exempel är när det är dags att söka in till college så vill hon inte. Men det visar sig att Edward redan har skrivit och skickat in hennes ansökningar.⁷¹ I tredje boken *Eclipse* är Bella fortfarande jagad av Viktoria vilket gör Edward extremt nervös. Två gånger ”rymmer” hon till Jakob för att träffa honom. Hon måste vara snabb så inte Alice hinner ”se” henne göra det. Så fort hon har tagit beslutet kan Alice ”se” och meddela Edward.⁷² Edward blir aldrig någonsin arg på Bella, utan på situationen. Han tycker att hon är en trubbelmagnet som drar till sig alla möjliga former av monster. Att hon är konstig som aldrig verkar vara rädd för det okända. Bella känner sig alltid underlägsen Edward både psykiskt och fysiskt. Bella ser deras relation som ojämlig då hon endast är ”människa” med sina fel och brister och han vampyr. Hon bryr sig inte om att han är rik och snygg, hon vill bara ha honom som han är. Bella uttrycker sig så här; ”I hoped that I would be as strong as Edward said I would be. Strong and fast and, most of all: beautiful. Someone who could stand next to Edward and feel like she belonged there”⁷³. Redan i första boken *Twilight* uttrycker hon ; ”But it’s logical... a man and a woman have to be somewhat equal... as in, one of them can’t always be swooping in and saving the other one. They have to save each other equally.”⁷⁴

Bella låter inte Edward ge henne presenter för att deras relation redan är obalanserad. Men när Jakob ger henne en berlock med en handsnidad liten varg ger Edward henne en riktig diamant att hänga på armbandet.⁷⁵

Det är först i den andra boken *New Moon* som relationen mellan Jakob och Bella utvecklas. I den första boken träffas de endast hastigt och presenteras för varandra. I den andra boken *New Moon* lämnar Edward Bella och då dör hon själsligt. Efter ett par månader repar sig Bella så mycket att hon köper två stycken motorcyklar och kommer på att Jakob är duktig på att meka. De umgås mycket och Jakob vill mer än Bella. Hon förklarar att hon älskar honom som en bror. Hans kärlek utvecklas under böckernas gång, han är dock inte präglad till henne. Bella har ständigt dåligt samvete för att hon plågar honom genom att älska Edward. I en scen i

⁷⁰ Meyer, (2005) *Twilight* s 293

⁷¹ Meyer Stephanie, (2007) *Eclipse* Little and Brown Company: USA, s 21

⁷² Meyer, (2007) *Eclipse* s 90

⁷³ Meyer, (2007) *Eclipse* s 305

⁷⁴ Meyer, (2005) *Twilight* s 474-475

⁷⁵ Meyer, (2007) *Eclipse* s 366-367

Eclipse förklarar Bella exakt att det inte är för pengarna, för hans utseende utanför att hon älskar honom. Jakob kan absolut inte förstå detta.

This was why I was here, this was why I should take whatever reception waited for me when I got back. Because, underneath all the anger and sarcasm, Jakob was in pain. Right now, it was very clear in his eyes, I didn't know how to help him, but I knew I had to try. It was more than that I owed him. It was because his pain hurt me, too. Jakob had become a part of me, and there was no changing that now.⁷⁶

Bella har ständigt dåligt samvete för den smärta som hon åsamkar honom. Han berättar i tredje boken *Eclipse* att han älskar henne och att det inte skall vara några missförstånd mellan dem.⁷⁷ Deras relation är också lite dysfunktionell. Bella förklarar att hon älskar honom som en bror och vill ha honom kvar i sitt liv. Jakob ställer helt andra krav;

- But you want me around? Yes, he was impossible to discourage Then I stick around You're a glutton of punishment, I grumbled.
- Yep. He stroked the tips of his finger across my right cheek. I slapped his hand away.
- Do you think you could behave yourself a little better, at least? I asked irritated.
- No I don't. You decide Bella. You can have me the way I am- bad behavior included – or not at all.
- I stared at him, frustrated. – That's mean
- So are you.
- [--] Until your heart stops beating he said. I'll be here fighting. Don't forget you have options.⁷⁸

Efter denna sekvens händer detta;

He still had my chin – his fingers holding to tight, 'til it hurt. N- I started to object, but it was too late. His lips crushed to mine, stopping my protest. He kissed me angrily, roughly, his other hand gripping tight around the back of my neck, making escape impossible. I shoved against his chest with all my strength, but he didn't even seem to notice. His mouth was soft, despite his anger, his lips molding to mine in a warm, unfamiliar way.⁷⁹

Efter detta ger Bella honom en käftsmäll som bryter handen på henne eftersom han är omänskligt stark. När de kommer hem så frågar Charlie (Bellas pappa) vad som har hänt och när hon berättat tar han det hela med ro och skrattar lite. Detta är en scen i genusgörandet som jag tycker är viktig. Att Bella har blivit skadad när hon har blivit utsatt för ett övergrepp är det ingen som reagerar på. Att bli kysst mot sin vilja är inte okej. Charlie säger senare att han

⁷⁶ Meyer, (2007) *Eclipse* s 100

⁷⁷ Meyer, (2007) *Eclipse* s 290

⁷⁸ Meyer, (2007) *Eclipse* s 292-293

⁷⁹ Meyer, (2007) *Eclipse* s 293

skulle ha lärt henne hur man slåss ordentligt på skoj, men tycker inte man skall behöva använda våld för visa hur man känner.⁸⁰ I slutet av *Eclipse*, efter den stora striden med de nya vampyrerna, väljer Bella Edward. Denna sekvens berättar för läsaren hur ett heteronormativt förhållande kan/skall vara.

Sexualitet, begär och äkta kärlek

Dessa böcker är fyllda av diskurser om begär och sexualitet, fast en väldigt kontrollerad sådan. Undermeningen är att du kan bli älskad precis som du är, det vill säga som den ”vanliga tjejen” Bella. Höglund poängterar i sin avhandling att det är den nya humanvampyren och drar paralleller till serien *True Blood*.⁸¹ Diskurserna runt kärlek visar att det är något för alla. Det är också en heteronormativ kärlek som Meyer skapar. Jakobs kärlek är determinerad då han ”präglas” på någon, vem det är kan han inte bestämma själv. Det går att älska utanför präglingen eftersom han älskar Bella, men så fort subjektet för präglingen dyker upp försvinner den andra kärleken.

Det är främst Bellas begär som är utskrivet, och hon är oskuld. Hon vill ha Edward så mycket att hon slänger sig över honom, ber, förhandlar, önskar och försöker övertala honom till att ha sex. Edward säger att han är en ”man” men han vet inte vad som händer om de skulle ha sex, vilka konsekvenser det hade fått. Detta går att tolka på flera sätt. Äntligen en ungdomsbok med öppen sexualitet och kärlek. Där tjejen kan uttrycka sin sexualitet fritt och ha behov. Jakob har också begär men han nöjer sig med att hålla i handen och kramas. Förutom den gången han tvingar sig på Bella och kysser henne.

Edward är för stark för henne. Detta är den andra tolkningen att mannens sexualitet är för stark och farlig för kvinnan. Attraktionen mellan Edward och Bella är påtaglig men det är genom Bellas ögon läsaren får tillgång till hennes blick. Det går att översätta Laura Mulveys blick ”the male gaze” till en ”female gaze” I böckerna finns det en förkärlek för överkroppen, allt under bältet är censurerat. Det är en väldig fokus på Edwards överkropp, läppar och hår. Hon andas begär efter denna perfekta ”Michelangelo- marmorstatys” kropp. Det är genom hennes blick som läsaren får se Edward. Detta visar även forskningsläget: att blicken inte behöver vara manlig. För att tolka mitt material har jag också använt mig av Gayle S. Rubin sexcirkel. Den sexualitet som erbjuds i böckerna passar väl in i denna värdehierarki. Sexet är monogamt, inom äktenskapet, reproduktivt, utan porr och sexlekar. Detta stämmer väl in på

⁸⁰ Meyer, (2007) *Eclipse* s 322

⁸¹ Höglund, (2009) s 12

Bellas och Edwards förhållande. Sexet sker i den äktenskapliga sängen som också resulterar i ett barn. För att få ha sex med Edward måste hon också gifta sig med honom. Detta kopplar jag till Michel Foucault: ”I fokus stod frågor om sexualiteten i vårt moderna västerländska samhälle blivit en konstituerad kulturell erfarenhet liksom har sexuella beteenden och aktiviteter blivit det område som kanske mer än något annat kommit att framstå som objekt för moraliska föreställningar.”⁸² Sexualiteten blir en moraliserad diskurs då Bella måste skydda sin sexualitet inom äktenskapets ramar.

När väl sexakten kommer igång så kan han inte kontrollera sig och skadar henne. Mannens sexualitet är normen och kvinnans sexualitet är till för mannen. Mellan Bella och Edward är det extra svårt, för Bellas blod är som ”his brand of heroine”, eller ”la tua cantante”.⁸³ Hans självbehärskning är nästintill omöjlig vilket påpekas på flera ställen. Lisa Nyström skrev i sin artikel *Blood, Lust an the Fe/Male Narrative in Bram Stokers Dracula (1992) and the Novel (1897)* att den kvinnliga sexualiteten är den som är mest farlig och inte monstret Dracula. I Stokers roman *Dracula* dödar man de kvinnliga vampyrerna med en påle, vilket kan kopplas till ett patriarkalt våldsutövande.⁸⁴ I Twilightböckerna är kvinnans sexualitet utskrivet och drivande i berättelsen men den fångas in genom att Edward begär att de skall gifta sig innan de kan ha sex för att skydda hennes dygd. Den kvinnliga sexualiteten är ändå inte fri. Bella kunde likaväl ha valt att ha sex med Jakob innan Edward. Hur gör de när hon har menstruation kan man fråga sig? Eftersom hon blir gravid så måste hon ju ha mens? Detta är något som Meyer inte förklarar.

Kroppar och förmågor

Butler menar att genus materialiseras på kroppar, och existerar för diskursivt innan själva kroppen i sig. Därför är det intressant att undersöka kroppar och förmågor. En aspekt att närma sig genuskonstruktionerna är att undersöka hur kropparna är beskrivna och vilka regler och gränser som gäller dem och koppla samman det med de förmågor som Meyer har gett dem. Edward är vampyr och kan läsa andras tankar, det är hans speciella förmåga samt hans självbehärskning. Denna förmåga är eftertraktad av bland annat Volturi i Italien. Bella är den enda vars tankar han inte kan höra. Bella har inga speciella förmågor som människa men är immun mot alla vampyrförmågor. Bella som människa är klumpig, ramlar ofta och slår sig. Hon känner sig allrid obekvämt i sin kropp och de manliga huvudkaraktärerna beskyddar

⁸² Nilsson, (2008) s 115

⁸³ Meyer, (2006) *New Moon* s 415

⁸⁴ Nyström, (2009) s 66

henne. När jag undersökte detta vidare märkte jag att Bellas kropp är gränslös. I första boken blir hon lurad av en ond vampyr som i princip dödar henne. I den andra boken dör hennes själ när Edward lämnar henne. I den tredje hotas hon till livet av samma vampyr som förföljer henne i bok två, Viktoria, och i den sista så dör hon för att återuppstå som vampyr. Hennes kropp är gränslös och detta utnyttjar både Edward och Jakob. Som jag skrev tidigare så är Edward väldigt överbeskyddande på nästan ett övergreppsaktigt sätt.

Som vampyr är hon mästaren på självbehärskning. Alla förväntar sig en galen, hungrig vampyr som törstar efter blod. Bella överaskar dem och är i princip helt normal. Förutom att hon blir ännu vackrare, smidigare och kan springa i högklackat.⁸⁵ Hennes förmåga gör att hon kan skydda sina nära och kära med en sköld. Från början förstår hon inte hur det fungerar men lär sig till slut i sista sekunden att rädda dem. Bella blir gravid i den fjärde boken. Rosalie, Edwards syster, kan inte få barn men han kan det. Detta förklarar Meyer som att män kan reproducera sig hela livet men menstruationscykeln behöver förändringar. Detta går verkligen att ifrågasätta; att mannen kan reproducera sig men inte vampyrkvinnor. Bella går igenom en väldigt svår graviditet. Edward och resten av familjen vill att hon skall göra abort eftersom barnet skadar henne och det finns bara en utväg: döden.⁸⁶ Barnet bryter hennes bäcken, suger livet ur henne och till sist bryts hennes ryggrad. Edward biter henne precis innan hon lämnar jordelivet. Detta går att koppla till pro-life rörelsen som är väldigt aktiv i USA i vår samtid.⁸⁷ Hon behåller barnet fastän det hotar henne till livet och delar familjen Cullen i två läger. Detta är intressant eftersom Bellas kropp är en del i det performativa genusgörandet.

Jakob är också speciell i sin flock, han är väldigt storväxt, stark och är den riktiga alfahannen i nedärvt släktled. Han bryter sig från sin flock och skapar sin egen, även om han känner sig obekvämt i denna roll. Han är snabb, stark och uthållig. Det är en extrem fokus på det vackra i dessa böcker och på vad som är vackert. Vampyrerna är oemotståndligt vackra, de hänför med sin skönhet. De är smala, har märkeskläder och förmågor. Jakob är vacker på sitt sätt, med stora muskler, sitt leende och sin fina hudton. Det finns inga överviktiga eller felande kroppar. Skönhets -och- konsumtionsidealet är ständigt närvarande. Meyer ger inga utrymmen för annorlunda kroppar. Det finns en norm som Meyer projicerar på sina läsare. Detta är en del av

⁸⁵ Meyer, (2008) *Breaking Dawn* s 582

⁸⁶ Meyer, (2008) *Breaking Dawn* s 584

⁸⁷ Pro-life rörelsen kämpar emot alls slags abort i USA, de har även legat bakom flera mord på abortläkare.
<http://www.prolife.com/> 21 maj 10.00

Butlers teori om performativitet att genus är någonting som hela tiden görs och måste iscensättas och upprepas.⁸⁸

Edward är, kan läsa andras tankar, musikalisk, beskyddande, romantisk, vacker, rik, kultiverad och vampyr. Åldrande är också en sak som är väldigt stigmatiserat. Bella vill så gärna bli vampyr för att slippa åldras och dö ifrån Edward. I början av *New Moon* är det en scen där Bella tror hon möter sin mormor men det är hon själv som står med Edward. Detta fyller henne med fasa. När hon får reda på att Jakob inte heller åldras förrän han slutar att transformera sig blir hon skogstokig. ”You...can’t...grow up? I said blankly. [--] Is that a joke? [--]. I felt my blood to the face. Tears -of rage- filled my eyes. [--] You. Are. Not. Aging.”⁸⁹ Detta är en annan intressant aspekt som Meyer framlägger; att åldrande skall förknippas med något negativt. Vi människor gör redan allt för att inte åldras. Detta är också en del av konsumtionssamhället som vi i Väst lever i. Detta är en del i genusgörandet i *Twilight*, det evigt unga och vackra. Anna Höglund kopplar konsumtionssamhället till våra moderna vampyrer med ätstörningar.⁹⁰ Den moderna vampyren, som Edward, förnekar sin hunger och kontrollerar den hårt. Vår samtid handlar om att kontrollera kroppen och ständigt göra den. Kropparna i Meyers böcker är vackra, smala, välklädda, tränade och kontrollerade, vilket är en del i genusskapandet. Kropparna blir genuskodade enligt Butler när de omtalas diskursivt vilket sker i böckerna, det är så de får betydelse.⁹¹

Sammanfattning

Mina frågeställningar är:

- Hur konstrueras genus (maskulinitet och femininitet) i *Twilight* böckerna baserat på de tre huvudkaraktärerna?
- Hur konstrueras begär och sexualitet?

I denna studie har jag undersökt de fyra böckerna *Twilight (2005)*, *New Moon (2006)*, *Eclipse (2007)* och *Breaking Dawn (2008)*. De teorier jag har använt mig av är Judith Butler, Gayle Rubin, Michel Foucault och Laura Mulvey. Min metod har varit diskursanalys och karaktärsanalys. Så här har jag analyserat mina tre karaktärer; Feminint konstruerat genus skapas genom karaktären Bella Swan. Hon skapas av Meyer som en osäker, lite blyg, kåt,

⁸⁸ Butler, (1990) s 219

⁸⁹ Meyer, (2007) *Eclipse* s 106

⁹⁰ Höglund, (2009) s 340

⁹¹ Rosenberg, (2005) s 48f

smart, helt vanlig tjej som de flesta kan identifiera sig med. Hon är väldigt känslsam, älskar alla och mycket och vill inte stå i strålkastarljuset. Bellas blick går att tolka som kvinnlig blick istället för den manliga blicken som Laura Mulvey talar om. Det är också Bellas begär som är i fokus, hon vill ha Edward till varje pris. Manligt konstruerat genus skapas genom de två karaktärerna Edward Cullen (vampyr) och Jakob Black (varulv). De är starka, självsäkra, beskyddande och lite arroganta. Edward är beskriven som den perfekta mannen, och Jakob som en glad, framfusig, ung person. Manligheten sitter i musklerna, kroppen, teknik och förmågor. Meyer differentierar mellan Edward och Jakob, genom att ge dem olika klasstillhörigheter och etniciteter. Edward tillhör överklassen, han är påläst, smart, musikalisk, romantisk, oerhört stark och odödlig. Jakob, tillhör arbetarklassen, är fattig, inte så påläst, framfusig och stark. De blir begripliga för läsaren genom det Judith Butler kallar den heterosexuella matrisen.

Jag har även undersökt relationerna mellan de olika karaktärerna för att få svar på frågorna. Bellas och Edwards relation kan tyckas vara fantastisk men Edward beter sig på flera sätt på ett förtryckande sätt. Han försöker skydda henne till varje pris, även mot Bellas vilja.

Diskurserna om kärlek, sex och begär är främst ur Bellas synvinkel men också Jakobs. Hans kärlek är determinerad då han präglas på någon. Sexualiteten är styrd av Meyer. För att tolka sexualiteten har Gayle S Rubins sexcirkel varit till hjälp. Rubin förklarar att i den yttre cirkeln finns det som anses vara normalt, naturligt och heterosexuellt. Detta stämmer väl in på den sexualitet som erbjuds läsaren. Innan Edward bjuder in Bella till sängen vill han att de skall gifta sig, för att skydda hennes dygd. Detta har Michel Foucault undersökt i sina böcker om sexualiteten som historiskt och diskursivt konstruerat. Moralen var/är en stor del av Västvärldens sexualitet. Sexet är heteronormativt, inom den äktenskapliga sängen, monogamt och så kallat "vaniljsex". Bellas sexualitet är instängd och inte fri, som jag först tolkade materialet. Jag ser en del av den heterosexuella matrisen att begära rätt subjekt vilket Bella gör. Hon väljer den vita, rika Edward framför Jakob och gör en klassresa uppåt. Deras förmågor är också kopplade till genusgörandet. När Bella blir vampyr upptäcker hon sin förmåga att skapa en sköld att skydda sina nära och kära. Detta kan "stoppas in" under modersdiskursen om trygghet och moderskap. Edward kan läsa tankar, alla förutom Bellas, och Jakob blir en alfahanne i den sista boken och ledare över sin egen flock. Dessa tre olika förmågor är en del av genusgörandet och hur Meyer differentierar mellan könen.

Det är en extrem fokus på det vackra, odödliga och unga. Anna Höglund kopplar detta till vård tids konsumtionskultur. För att leva måste vi konsumera, tygla vår hunger och förneka våra drifter. Skönhets- och konsumtionsidealet är ständigt närvarande. Meyer ger inget utrymmen för annorlunda kroppar.

Egen reflektion

Det har varit roligt, spännande, tröttsamt och tacksamt att skriva denna uppsats. Det finns så mycket mer att göra än denna studie. Jag har bara koncentrerat mig på de tre huvudkaraktärerna men det finns fler genusgörande än dem. Skillnaderna mellan de kvinnliga och manliga vampyrerna är stora om man undersöker deras kroppar och förmågor, likaså mellan varulvar och den enda kvinnliga varulven. Frågan om etnicitet är ett ämne jag inte kunde ta med i denna studie vilket verkligen borde uppmärksammas då det finns flera rasifierade diskurser. Jag har endast kort rört etnicitet när det gäller vem Bella begär och väljer. Framsidorna i böckerna är likadana världen över vilket är väldigt ovanligt. Det är en del av konceptet *Twilight*. Det går att göra en analys av dem med. På den första boken är det en hand som håller ett äpple, det kan tolkas som att äpplet är den förbjudna frukten för Bella. På *New Moons* omslag är det en ros som tappar sitt kronblad, alltså Edward som lämnar Bella. På den tredje bokens omslag är det ett rött band som slits itu vilket kan tolkas som valet Bella måste göra mellan Jakob och Edward och med att lämna det mänskliga bakom sig. På den sista bokens omslag är det schackpjäser i form av en röd bonde i bakgrunden och en vit dam i förgrunden, detta som visar vad Bella har blivit. Det kommer att komma fler böcker om karaktärerna längre fram, till exempel *Midnight sun* som är skriven ur Edwards perspektiv.⁹² Nästan hela boken läckte ut på nätet innan den var färdig. Den 30 juni har *Eclipse* filmpremiär. Filmerna är spännande att analysera och se hur de gör genus med bilder istället för med skrivet språk. Så det tar inte slut här, vampyrvurmen har bara börjat. Till sist vill jag tacka min handledare Irene Pelayo för all hjälp och tid du har gett mig, det har varit ovärderligt.

⁹² http://www.stepheniemeyer.com/pdf/midnightsun_partial_draft4.pdf 16 maj 21.59

Litteraturlista

Källor

Meyer, Stephanie *Twilight* (2005) Little, Brown and Company: USA

Meyer Stephanie, *New Moon* (2006) Little Brown and Company: USA

Meyer Stephanie, *Eclipse* (2007) Little Brown and Company: USA

Meyer Stephanie *Breaking Dawn* Little Brown and Company: USA

Litteratur

Butler Judith (2007) *Genustrubbel feminism och identitetens subversion* Daidalos AB:
Uddevalla AB

Butler Judith (1990)(1999) *Gender Trouble and the subversion of identity* Routledge:
London

Höglund Anna (2009) *Vampyrer en kulturkritisk studie av den västerländska
vampyrberättelsen från 1700-talet till 2000-talet* Växjö University Press: Växjö

Jowett Lorna (2005) *Sex and the slayer, a gender studies primer for the Buffy fan* Wesleyan
University Press: Middletown: Connecticut

Lenz Taguchi Hillevi, (2004) *In på bara benet. En introduktion till feministisk
poststrukturalism* HLS Förlag: Stockholm

Lykke Nina *Genusforskning, en guide till feministisk teori, metodologi och skrift* (2009) Liber
AB: Stockholm

Mills Sara, (1997) *Discourse* Routledge: USA och Canada

Mulvey, Laura. "Visual Pleasure and Narrative Cinema." (1999) *Film Theory and Criticism:
Introductory Readings*. Eds. Leo Braudy and Marshall Cohen. New York: Oxford UP

Nilsson Roddy (2008) *Foucault en introduktion*, Grahns tryckeri: Lund

Nyström Lisa, "Blood, (2009) Lust an the Fe/Male Narrative in Bram Stokers Dracula
(1992) and the Novel (1897)" I *Draculas, Vampires, and Other Undead Forms, Essays on*

Gener, Race and Culture (eds) John Edgar Browning, Caroline Joan (Kay) Picart The Scarecrow Press Inc: Plymouth UK

Rosenberg Tiina (2005) *Könet brinner Judith Butler, texter I urval av Tiina Rosenberg* Natur och Kultur: Finland

Rubin Gayle S Thinking sex (1984) i *The Lesbian and Gay studies reader* (1993) Henry Abelove, Michéle Aina Barbale och David M Haplerin (eds) Routledge: New York

Winther Jörgensen Marianne och **Phillips** Louise (2000) *Diskursanalys som teori och metod* Studentlitteratur: Lund

Artiklar

Sara Eldén Att fånga eller bli fånad i diskursen. Om diskursanalys och emancipatorisk feministisk metodologi i *Att utmana vetandets gränser* (2005) Åsa Lundqvist, Karen Davies, och Diana Mulinari (red) Liber AB Malmö

Internet

<http://www.dn.se/kultur-noje/vampyrer-suger-inte-1.531361>

<http://www.dn.se/dnbok/stephenie-myers-bocker-om-vampyren-edward-ar-fulla-av-moralism-sexism-och-valdsam-adjektivsjuka-1.571098>

http://www.stepheniemeyer.com/pdf/midnightsun_partial_draft4.pdf

<http://twilightsweden.se/chatt.php>

http://twilight.lacompras.com/twilight_ring

Litterär afton *Biten av Twilight, Förälskade forskare förklarar fenomenet* medverkande Ann Steinar (fil.dr litteraturvetenskap, Mariah Larsson (fil.dr filmvetenskap), Karin Nykvist (fil.dr. litteraturvetenskap) onsdagen den 7 april